

Eurooppalainen täytäntöönpanoperuste**1. Oikaisu- ja peruuttamismenettely (10 artiklan 2 kohta)**

Jos täytäntöönpanoperuste on tuomioistuimen tuomio – myös tuomioistuimessa tehty sovintosopimus tai muu laissa vahvistettujen edellytysten mukaisesti tehty osapuolten sopimus – todistuksen antaminen kuuluu ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen toimivaltaan (tiettyistä toimenpiteistä, jotka ovat tarpeen tiettyjen yhteisön säädösten soveltamiseksi Romanian liittyttyä Euroopan unioniin, annetun hallituksen erityisasetuksen nro 119/2006, sellaisena kuin se on hyväksytty muutettuna lailla nro 191/2007 sekä myöhemmin muutettuna ja täydennettynä, 2 §:n 1 momentti).

Oikaisupyynnön käsittelee todistuksen antanut tuomioistuin. Tuomioistuin tekee todistuksen antamista koskevasta pyynnöstä päätöksen kuulematta osapuolia. Todistuksen antamista koskevasta myönteisestä päätöksestä ei voi valittaa. Todistus annetaan velkojalle ja siitä lähetetään jäljennös velalliselle. Sitä koskevasta päätöksestä voi valittaa 15 päivän kuluessa siitä, kun päätös on ilmoitettu paikalla olevalle velkojalle tai annettu tiedoksi velkojalle, joka ei ole paikalla. Samoja sääntöjä sovelletaan vastaavasti myös oikeuskysymykseen rajoittuvan muutoksenhaun yhteydessä. (Tiettyistä toimenpiteistä, jotka ovat tarpeen tiettyjen yhteisön säädösten soveltamiseksi Romanian liittyttyä Euroopan unioniin, annetun hallituksen erityisasetuksen nro 119/2006, sellaisena kuin se on hyväksytty muutettuna lailla nro 191/2007 sekä myöhemmin muutettuna ja täydennettynä, I 1 luvun 2, 3, 5 ja 6 §).

Peruuttamispyyntö on tehtävä todistuksen antaneelle tuomioistuimelle kuukauden kuluessa todistuksen tiedoksiantamisesta. Jos tuomioistuin havaitsee osapuolten kuulemisen jälkeen, ettei todistuksen antamisessa ole noudatettu asetuksen (EY) N:o 805/2004 edellytyksiä, se kumoaa todistuksen antamisen yhteydessä vahvistetut toimenpiteet ja määrää todistuksen peruutettavaksi kokonaan tai osittain. Päätöksestä voi valittaa 15 päivän kuluessa tiedoksiantamisesta. Samoja sääntöjä sovelletaan vastaavasti myös oikeuskysymystä koskevan muutoksenhaun (*recurs*) yhteydessä. (Tiettyistä toimenpiteistä, jotka ovat tarpeen tiettyjen yhteisön säädösten soveltamiseksi Romanian liittyttyä Euroopan unioniin, annetun hallituksen erityisasetuksen nro 119/2006, sellaisena kuin se on hyväksytty muutettuna lailla nro 191/2007 sekä myöhemmin muutettuna ja täydennettynä, I 1 luvun 7 §).

Asetuksen 19 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua uudelleentutkimista koskevat menettelyt

Asetuksen 19 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua uudelleentutkimista koskevia menettelyjä ovat Romanian lain mukaiset tavanomaiset (*apel*) ja poikkeukselliset (*recurs, contestație în anulare, revizuire*) muutoksenhakumenettelyt.

2. Uudelleentutkimismenettely (19 artiklan 1 kohta)

Asetuksen 19 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua uudelleentutkimista koskevat menettelyt

Asetuksen 19 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua uudelleentutkimista koskevia menettelyjä ovat Romanian lain mukaiset tavanomaiset (*apel*) ja poikkeukselliset (*recurs, contestație în anulare, revizuire*) muutoksenhakumenettelyt.

Tavanomaisen muutoksenhaun (*apel*) oikeusperusta on siviiliprosessilain 466–482 §.

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomioihin voi hakea muutosta tavanomaisella muutoksenhaulla. Muutosta on haettava 30 päivän kuluessa tuomion tiedoksiantamisesta. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomion täytäntöönpano keskeytyy muutoksenhaun ajaksi. Muutoksenhaku ja sen perustelut esitetään siihen tuomioistuimeen, jonka tuomioon muutosta haetaan.

Vastaaja voi tehdä muutoksenhakuajan umpeuduttua kirjallisen vastavalituksen (*apel incident*) samassa oikeuskäsittelyssä, jossa annetaan ratkaisu vastapuolen tekemästä muutoksenhausta, esittämällä oman kanteen, jolla pyritään muuttamaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomio.

Jos prosessi on useiden tahojen yhteinen tai jos käsittelyyn ensimmäisessä oikeusasteessa on tullut mukaan kolmansiä osapuolia, vastaajalla on oikeus tehdä muutoksenhakuajan päätyttyä kirjallinen valitus (*apel provocat*) toista vastaajaa tai sellaista henkilöä vastaan, joka on ollut mukana ensimmäisen oikeusasteen käsittelyssä ja joka ei ole osapuolena päävalituksessa, mikäli tämän mukanaololla saattaa olla vaikutusta vastaajan omaan juridiseen asemaan käsittelyssä.

Vastaaja voi tehdä *apel incident* ja *apel provocat*-muutoksenhaun, kun päävalituksen käsittely on päättynyt.

Määräajassa jätetyn muutoksenhaun myötä pääasiata tarkastellaan uudelleen ja muutoksenhakutuomioistuin antaa siitä sekä tosiasioita koskevan että oikeudellisen päätöksen (*efectul devolutiv al apelului*).

Muutoksenhakutuomioistuin tekee pääasiassa vastaajan asettamassa määräajassa päätöksen, jota koskeva ratkaisu riippuu tuomion siitä osasta, josta on tehty muutoksenhaku. Koko asia hajautetaan, kun muutoksenhaku ei rajoitu vain joihinkin tuomiolauselmaan osiin, kun tarkoituksena on tuomion kumoaminen tai kun riita-asian kohde ei ole jaettavissa.

Muutoksenhakutuomioistuin saattaa pitää tuomion ennallaan, jolloin muutoksenhaku hylätään tai kumotaan tai se raukeaa. Jos muutoksenhaku hyväksytään, tuomioistuin peruuttaa alkuperäisen tuomion tai muuttaa sitä.

Jos käy ilmi, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on antanut virheellisesti ratkaisun ilman, että se on tarkastellut pääasiata, tai ratkaisu on tehty ilman, että osapuolel on asianmukaisesti kutsuttu kuultaviksi, muutoksenhakutuomioistuin kumoaa tuomion ja lähettää asian uudelleen käsiteltäväksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen pääasian ratkaisemista varten. Asia voidaan lähettää uudelleen käsiteltäväksi vain kerran.

Jos muutoksenhakutuomioistuin katsoo, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimella ei ole ollut asiassa tuomiovaltaa, se tapauksen mukaan kumoaa tuomion ja lähettää asian tuomioistuimeen tai hylkää muutoksenhaun.

Jos muutoksenhakutuomioistuin toteaa olevansa itse tuomiovaltainen ensimmäisen asteen tuomioistuimena, se kumoaa tuomion ja antaa uuden ratkaisun pääasiassa.

Muutoksenhaun tekijä ei voi joutua oman muutoksenhakunsa vuoksi huonompaan asemaan kuin tuomion johdosta, johon muutosta haetaan.

Oikeuskysymystä koskevan muutoksenhaun (*recurs*) oikeusperusta on siviiliprosessilain 483–502 §.

Oikeuskysymystä koskeva muutoksenhaku voidaan tehdä, kun kyseessä on muutoksenhaun perusteella annettu ratkaisu, tuomio, jossa ei ole valitusoikeutta, sekä tietyt muut tapaukset. Muutosta ei voida hakea tietyissä kysymyksistä annettuihin tuomioihin. Näitä ovat esimerkiksi holhoukseen, perhekysymyksiin, siviilisäätyyn, kiinteistöihin ja evakointeihin liittyvät asiat. Seuraaviin kysymyksiin liittyen muutoksenhakutuomioistuimen tuomiosta voidaan tehdä ainoastaan tavanomainen muutoksenhaku (*apel*): rasiitteet, omistusrajojen siirtäminen ja määrittäminen, velvoitteet, joita ei voi mitata rahassa, henkilön oikeudellinen julistaminen kuolleeksi, yhteisomistuksen purkaminen, siviilimerenkulku, työriidat, sosiaaliturva, pakkolunastukset, juridisista virheistä johtuvat vahingonkorvaukset sekä kanteet, joiden rahallinen arvo on yli 500 000 leuta, sekä muutoksenhakutuomioistuimien tuomiot.

Muutosta on haettava 30 päivän kuluessa tuomion tiedoksiantamisesta. Oikeuskysymystä koskevan muutoksenhaun ratkaisee tuomioistuin, joka on hierarkiassa alkuperäisen tuomion antaneen tuomioistuimen yläpuolella. Muutoksenhausta päättävä tuomioistuin voi muutoksenhaun tekijän pyynnöstä määrätä alkuperäisen tuomion täytäntöönpanon keskeytettäväksi.

Recurs incident ja *recurs provocat* -muutoksenhaut vastaavat *apel incident* ja *apel provocat* -muutoksenhakuja.

Kun oikeuskysymystä koskeva muutoksenhaku on periaatteessa hyväksytty käsiteltäväksi, tuomioistuin tarkistaa kaikki esiin tuodut perustelut ja voi hyväksyä, hylätä tai kumota muutoksenhaun tai todeta sen rauenneeksi. Jos muutoksenhaku hyväksytään käsiteltäväksi, alkuperäinen tuomio voidaan kumota kokonaan tai osittain. Kumotulla tuomiolla ei ole oikeusvaikutusta, eivätkä tällaisen tuomion perusteella toteutetut toimeenpano- tai vakuustoimet ole lainvoimaisia. Tuomioistuin toteaa tämän viran puolesta antamalla asiaa kumoamispäätöksen.

Jos tuomio kumotaan, pääasiaa käsittelevän tuomioistuimen on noudatettava muutoksenhakutuomioistuimen päätöksiä oikeuskysymyksistä. Jos tuomio kumotaan prosessisääntöjen rikkomisen vuoksi, kumotun tuomion tarkastelu aloitetaan alusta. Kumoamisen jälkeen pääasian käsitellyt tuomioistuin antaa uudenmuutoksenhakutuomioistuimen määrittämässä rajoissa, ja ottaa huomioon kaikki seikat, jotka on tuotu esiin alkuperäisen tuomioistuimen tuomiossa. Oikeuskysymystä koskeva muutoksenhaku tai muutoksenhakutuomioistuimen uudelleentarkastelu eivät voi heikentää osapuolen asemaa.

Kumoamiskanteen (*contestație în anulare*) oikeusperusta on siviiliprosessilain 503-508 §

Lopullisesta tuomiosta voi tehdä kumoamiskanteen, jos muutoksenhaun tekijää ei ole kuultu lainmukaisesti eikä tämä ole ollut paikalla asian käsittelyssä. Kumoamiskanne esitetään perusteluineen siihen tuomioistuimeen, jonka tuomioon muutosta haetaan. Se voidaan esittää 15 päivän kuluessa tuomion tiedoksiantamisesta, ja viimeistään vuoden kuluttua siitä, kun tuomiosta on tullut lopullinen. Tuomioistuin voi keskeyttää sen tuomion täytäntöönpanon, jonka kumoamista on haettu, edellyttäen, että asiassa asetetaan vakuus. Jos kumoamiskanne on perusteltu, tuomioistuin antaa yhden ainoan tuomion, jolla kumotaan alkuperäinen tuomio ja annetaan uusi ratkaisu. Kumoamiskanteeseen annettuun tuomioon sovelletaan samoja muutoksenhakukanavia kuin alkuperäiseen tuomioon.

Uudelleentarkastelun (*revizuire*) oikeusperusta on siviiliprosessilain 509-513 §

Pääasiaa koskevan tai siihen muutoin liittyvän tuomion uudelleentarkastelua voidaan hakea esimerkiksi, jos osapuoli on estynyt olemasta läsnä oikeudenkäynnissä hänestä itsestään riippumattomista syistä. Uudelleentarkastelua on haettava 15 päivän kuluessa estymisen päättymisestä. Tuomioistuin voi keskeyttää sen tuomion täytäntöönpanon, jonka uudelleentarkastelua on haettu, edellyttäen, että asiassa asetetaan vakuus. Jos tuomioistuin hyväksyy uudelleentarkastelua koskevan pyynnön, se muuttaa alkuperäisen tuomion kokonaan tai osittain, ja jos lopullinen tuomio on epäsuotuisa, se kumotaan. Uudelleentarkastelussa annettuun ratkaisuun sovelletaan niitä muutoksenhakukanavia, jotka laissa on määrätty alkuperäiselle tuomiolle.

3. Hyväksytyt kielet (20 artiklan 2 kohdan c alakohta)

Romania.

4. Virallisten asiakirjojen vahvistamista varten nimetyt viranomaiset (25 artikla)

Jos täytäntöönpanoperuste on virallinen asiakirja, todistuksen antaa se tuomioistuin, jonka tuomiopiirissä asiakirja on annettu (tiettyistä toimenpiteistä, jotka ovat tarpeen tiettyjen yhteisön säädösten soveltamiseksi Romanian liittyttyä Euroopan unioniin, annetun hallituksen erityisasetuksen nro 119/2006, sellaisena kuin se on hyväksytty muutettuna lailla nro 191/2007 sekä myöhemmin muutettuna ja täydennettynä, l 1 luvun 2 §:n 2 momentti).

Päivitetty viimeksi: 17/06/2020

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.